

ESTONIA – NOWY RZĄD

JÜRIEGO RATASA

(KAZIMIERZ POPŁAWSKI)

Marcowe wybory w Estonii dały zwycięstwo centroprawicowej Partii Reform. Pomimo wysokiego wyniku, w przebiegu dwutorowych negocjacji koalicyjnych partia została w opozycji, a rząd utworzyły: Partia Centrum, Estońska Konserwatywna Partia Ludowa oraz Ojczyzna.

W wyborach parlamentarnych z 3 marca Partia Reform (ERK) uzyskała 28,9% głosów i 34 mandaty, druga Partia Centrum (EKK) uzyskała 23,1% głosów i 26 mandatów, trzecia Estońska Konserwatywna Partia Ludowa (EKRE) 17,8% głosów i 19 mandatów, Ojczyzna 11,4% głosów i 12 mandatów, Partia Socjaldemokratyczna (SDE) 9,8% głosów i 10 mandatów.

Wysoki wynik ERK był zapowiedzią powstania rządu pod przewodnictwem tego ugrupowania i z Kają Kallas, jego przewodniczącą, na stanowisku premiera. Kallas już w czasie przedwyborczej kampanii wykluczyła możliwość współtworzenia rządu ze skrajnie prawicową EKRE, co potwierdziła po ogłoszeniu wyników. Reformistka zaprosiła do negocjacji koalicyjnych drugą Partię Centrum, jednak ta odmówiła współtworzenia rządu. Kallas w drugiej kolejności zaprosiła do negocjacji Ojczyznę i Socjaldemokratów. O ile lewica przyjęła zaproszenie, to po stronie prawicy pozostało ono bez odpowiedzi.

Równolegle Centryści rozpoczęli rozmowy koalicyjne z EKRE i Ojczyzną. Ruch ten tłumaczony jest prywatnymi ambicjami politycznymi premiera Jüriego Ratasa, ale spotkał się on z akceptacją większości członków zarządu ugrupowania. Głosowanie w Riigikogu w połowie kwietnia nad rządem mniejszościowym Reformistów i Socjaldemokratów zakończyło się przegraną. Powodzeniem natomiast zakończyły się negocjacje i głosowanie (24 kwietnia) w parlamencie nad utworzeniem trójpartyjnej koalicji Partii Centrum, Konserwatywnej Partii Ludowej i Ojczyzny.

Negocjacje i utworzenie koalicji rządowej przez premiera Jüriego Ratasa z prawicową EKRE spotkało się ze znacznym sceptycyzmem społeczeństwa. Już na etapie rozmów trzech partii protestował jeden z członków EKK, Raimund Kaljulaid, który po powstaniu rządu odszedł z partii. W tym samym czasie powstał także ruch społeczny Kõigi Eesti (Estonia dla wszystkich).

Utworzenie przez Partię Centrum rządu z EKRE jest szczególnie dużym ryzykiem jeśli spojrzeć na tradycyjną bazę wyborczą ugrupowania. EKK do tej pory było podstawowym wyborem licznej mniejszości rosyjskojęzycznej. Według sondaży ok. 80% rosyjskojęzycznych wyborców popierało to ugrupowanie. Utworzenie rządu z EKRE, której przedstawiciele używali narracji antyrosyjskiej tak na polu relacji dwustronnych z Rosją, jak też wobec krajowej mniejszości rosyjskojęzycznej, może doprowadzić do trwałej utraty tych wyborców przez EKK.

Według majowych sondaży preferencji politycznych Partia Centrum w wyniku wprowadzenia do rządu EKRE straciła niemal połowę swoich rosyjskojęzycznych wyborców. Dane sondażowe potwierdzają wyniki wyborów do Parlamentu Europejskiego. Z jednej strony EKK uzyskała w nich zaledwie 14,4% tracąc aż ok. 30% głosów w porównaniu do wyborów europejskich z 2014 r. Z drugiej strony w zamieszkanym w większości przez mniejszość rosyjskojęzycznym regionie Ida-Viru frekwencja spadła z 30,7% w 2014 r. do zaledwie 24,3% obecnie. W Tallinnie, który stanowi bastion Partii Centrum, frekwencja spadła z 44% w 2014 r. do 42,9% w tym roku. Frekwencja ogólnokrajowa wyniosła w tym roku 37,6%, w 2014 r. 36,5%.

Spadek partycypacji w wyborach wśród wyborców rosyjskojęzycznych tłumaczony jest ich ogólnym rozczarowaniem polityką oraz rozczarowaniem Partią Centrum. Następne wybory powszechne w Estonii odbędą się w 2021 r., kiedy Estończycy będą głosować na swoich przedstawicieli w samorządach. Dwuletnia przerwa może być wystarczająca na przyzwyczajenie się wyborców do nowego układu na scenie politycznej i do stopniowej odbudowy poparcia EKK wśród rosyjskojęzycznych, jednak warunkiem jest powstrzymanie się współrządzącej EKRE od narracji antyrosyjskiej (zwłaszcza wymierzonej w mniejszość).

Redakcja: W. Anioł, M. Fronia, K. Musiał, P. W. Zawadzki
© Copyright i wydawca: Fundacja Naukowa NORDEN CENTRUM
Cytowanie i wykorzystywanie fragmentów tekstu
tylko za podaniem źródła.
<http://www.nordencentrum.pl>

